

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ  
І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

*Кафедра іноземної філології і перекладу*

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**

Декан гуманітарно-педагогічного факультету

**Інна САВИЦЬКА**

від \_\_\_\_\_ 2024 р.



Протокол № \_\_\_\_\_

**«СХВАЛЕНО»**

на засіданні кафедри

іноземної філології і перекладу

Протокол №9 від 24 травня 2024 р.

**Світлана АМЕЛІНА**

**«РОЗГЛЯНУТО»**

Гарант освітньої програми

«Англійська мова та друга іноземна»

к. пед. н., доцент

**Валентина СТІЛЕЦЬ**

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

**«ПЕРЕКЛАД СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ТЕКСТІВ»**

Спеціальність:	035 – Філологія
Освітня програма:	«Англійська мова та друга іноземна»
Факультет:	Гуманітарно-педагогічний
Розробники:	Маркова Юлія Русланівна, доцент кафедри іноземної філології і перекладу кандидат філологічних наук; Чернова Юлія Вікторівна, старший викладач кафедри іноземної філології і перекладу

**Київ – 2024**

# 1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЕРЕКЛАД СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ТЕКСТІВ»

<b>Освітній ступінь, галузь знань, спеціальність, спеціалізація, освітня програма</b>	
Освітній ступінь	Бакалавр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Спеціалізація	035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Освітня програма	Англійська мова та друга іноземна

<b>Характеристика навчальної дисципліни</b>	
Вид	<b>вибіркова</b>
Загальна кількість годин	<b>180</b>
Кількість кредитів ECTS	<b>6</b>
Кількість змістових модулів	<b>2</b>
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-
Форма контролю	<b>залік</b>

<b>Восьмий семестр</b>		
<b>Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання</b>		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	4	
Семестр	8	
Практичні, семінарські заняття	36 год.	
Лекційні заняття	-	
Самостійна робота	144 год.	
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год.	

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою дисципліни є розвиток навичок студентів реферування і перекладу різних видів суспільно-політичних текстів з англійської мови українською і навпаки. Дисципліна включає ознайомлення з граматичними, лексичними та стилістично-прагматичними особливостями енциклопедичних статей на суспільно-політичну тематику, видами публіцистичних текстів; технікою перекладу і реферування письмових текстів суспільно-політичної тематики, розвиток навичок перекладу реалій, неологізмів, оказіональних новотворів, газетних кліше, аббревіатур, евфемізмів, цитат, парафрастичних висловів; врахування лексико-стильових особливостей українських та англійських газетних текстів у перекладі; розвиток навичок усного перекладу новин і інформаційних відео.

## **Завдання курсу:**

- сформувати навички реферування і перекладу різних видів суспільно-політичних текстів з англійської мови українською і навпаки;
- ознайомити студентів із лексико-стильовими особливостями українських та англійських газетних текстів в площині перекладу;
- розвивати навички усного перекладу новин і інформаційних відео.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, **студенти повинні:**

### **знати:**

- теоретичні та методологічні основи суспільно-політичного перекладу;
- жанрово-стилістичні особливості суспільно-політичних текстів;
- основні ознаки жанрів суспільно-політичних текстів;
- способи перекладу антропонімів, назв міжнародних установ і організацій;
- способи перекладу суспільно- політичних реалій;
- способи перекладу фразеологізмів та ідіом;
- способи перекладу термінів та неологізмів;
- способи перекладу абревіатур та евфемізмів;
- різницю між різними типами лексичних та граматичних трансформацій;
- вимоги до виконання письмового перекладу текстів суспільно- політичної тематики.

### **вміти:**

- адекватно відтворювати лексико- граматичні та стилістичні особливості суспільно-політичних текстів;
- адекватно відтворювати лексико- граматичні та стилістичні особливості підстилів суспільно- політичних текстів;
- перекладати українські та іноземні назви власні імена, назв міжнародних установ і організацій;
- перекладати специфічно національну лексику суспільно- політичної тематики;
- визначати і перекладати фразеологізми та сталі вислови;
- знаходити відповідники при перекладі термінів та неологізмів;
- знаходити відповідники при перекладі абревіатур та евфемізмів;
- використовувати лексичні та граматичні трансформації при перекладі;
- виконувати вірний переклад суспільно- політичного тексту.

### **Набуття компетентностей:**

**інтегральна компетентність (ІК):** Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної

діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

***Загальні компетентності:***

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 9. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 11. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

***Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):***

ФК 1. Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.

ФК 2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 3. Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).

ФК 6. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову(и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 12. Здатність до організації ділової комунікації.

***Програмні результати навчання (ПРН):***

ПРН 2. Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.

ПРН 3. Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 5. Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.

ПРН 9. Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов, що вивчаються, описувати соціолінгвальну ситуацію.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.

ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, вміти застосовувати їх у професійній діяльності.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання

### 3. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ДЛЯ: - повного терміну денної (заочної) форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усьог	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		о	л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. Суспільно-політичні тексти														
Тема 1. Теоретичні основи суспільно-політичного перекладу	1	14		2			12							
Тема 2. Жанрово-стилістичні особливості суспільно-політичних текстів	2-3	16		4			12							
Тема 3. Жанрове розмаїття суспільно-політичних текстів	4	14		2			12							
Тема 4. Переклад власних назв в суспільно-політичних текстах	5-6	19		4			15							
Тема 5. Переклад суспільно-політичних реалій	7-8	18		3			15							
Модульна контрольна робота 1	8	1		1										
Разом за змістовим модулем 1		82		16			66							
Змістовий модуль 2. Фразеологізми, неологізми та аббревіатури														
Тема 6. Переклад фразеологізмів та ідіом у текстах публіцистичного дискурсу	9-10	19		4			15							
Тема 7. Особливості перекладу термінології та неологізмів	11-12	19		4			15							

Тема 8. Засоби відтворення абревіатур та евфемізмів	13-14	19	4	15								
Тема 9. Застосування трансформацій приперекладі суспільно-політичних текстів	15-16	19	4	15								
Тема 10. Письмовий переклад суспільно-політичних текстів	17-18	21	3	18								
Модульна контрольна робота 1	18	1	1									
Разом за змістовим модулем 2		98	20	78								
Усього годин		180	36	144								

#### 4. Теми семінарських занять

**Навчальним планом не передбачено**

#### 5. Теми лекційних занять

**Навчальним планом не передбачено**

#### ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Теоретичні основи суспільно-політичного перекладу. Суспільно-політичний переклад в контексті загальнолінгвістичної теорії перекладу та його місце в класифікації видів перекладу	2
2	Тема 2. Жанрово-стилістичні особливості суспільно-політичних текстів. Їх основні ознаки. Мовні засоби, лексичні, фразеологічні особливості суспільно-політичних текстів. Граматичні особливості суспільно-політичних текстів	4
3	Тема 3. Жанрове розмаїття суспільно-політичних текстів. Особливості перекладу власне газетних текстів (серйозна періодика, популярна преса). Види газетних текстів: суто інформативний жанр (огляд новин), інформаційно-оціночні статті (передова та аналітична стаття).	2
4	Тема 4. Переклад власних назв в суспільно-політичних текстах. Транскрипція, транслітерація імен та прізвищ. Переклад назв громадських установ, партій й профспілок. Переклад назв міжнародних установ і організацій.	4
5	Тема 5. Переклад суспільно-політичних реалій. Поняття реалії. Типи реалій. Способи відображення значення реалії українською та англійською мовами.	3

	Відтворення суспільно-політичних реалій: найменувань адміністративно-територіального устрою, населених пунктів, органів та носіїв влади, політичних організацій, політичних та соціальних рухів політичних діячів, звань, титулів, звертань, станів, каст.	
6	Модульна контрольна робота	1
7	Тема 6. Переклад фразеологізмів та ідіом у текстах публіцистичного дискурсу. Образна фразеологія. Ідіоми-кліше в текстах публіцистичного дискурсу. Способи перекладу сталих зворотів у текстах публіцистичного дискурсу	4
8	Тема 7. Особливості перекладу термінології та неологізмів. Особливості термінотворення та підбір співвідношень при перекладі спеціальної лексики. Способи перекладу термінів. Поняття неологізму. Шляхи відтворення неологізмів при перекладі.	4
9	Тема 8. Засоби відтворення абревіатур та евфемізмів. Основні типи абревіатур та акронімів. Поняття евфемізмів. Класифікація евфемізмів. Шляхи їх відтворення абревіатур та евфемізмів при перекладі.	4
10	Тема 9. Застосування трансформацій при перекладі суспільно-політичних текстів. Лексичні трансформації при перекладі суспільно-політичних текстів. Граматичні трансформації при перекладі суспільно-політичних текстів.	4
11	Тема 10. Письмовий переклад суспільно-політичних текстів. Техніка письмового перекладу текстів цієї тематики	3
12	Модульна контрольна робота	1
	<b>Всього за 8 семестр</b>	<b>36</b>

#### 6. Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачено

#### 7. ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Підготовка та презентація доповіді «Переклад у суспільно-політичному перекладі»	12
2	Тема 2. Переклад англійської мовної громадсько-політичної літератури	12
3	Тема 3. Практичні завдання для відпрацювання навичок перекладу.	12
4	Тема 4. Особливості перекладу власних назв в суспільно-політичних текстах.	15
5	Тема 5. Самостійні переклади автентичних текстів суспільно-політичної тематики	15
6	Тема 6. Укладання словника фразеологізмів з текстів публіцистичного характеру.	15
7	Тема 7. Укладання словника неологізмів.	15
8	Тема 8. Укладання глосарія евфемізмів	15
9	Тема 9. Перекладацький аналіз політичної статті на вибір	15
10	Тема 10. Переклад статті на вибір	18
	<b>Всього за 8 семестр</b>	<b>144</b>

## **8. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ, КОМПЛЕКТИ ТЕСТІВ ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ РІВНЯ ЗАСВОЄННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ**

### **Питання до заліку**

1. Стилiстичнi особливостi суспiльно-полiтичних текстiв
2. Лексичнi особливостi суспiльно-полiтичних текстiв
3. Публiцистична лексика i її мiсце в лiтературнiй мовi
4. Образнiсть та емоцiйнiсть лексичних засобiв в текстах ЗМI
5. Особливостi перекладу вiльних словосполучень
6. Образна фразеологiя
7. Iдiоми-клiше в текстах публiцистичного характеру
8. Лексичнi трансформацiї при перекладi суспiльно-полiтичних текстiв
9. Граматичнi трансформацiї при перекладi суспiльно-полiтичних текстiв
10. Змiна структури речення при перекладi суспiльно-полiтичних текстiв
11. Переклад власних назв i установ в суспiльно-полiтичних текстах
12. Теоретичнi основи суспiльно-полiтичного перекладу
13. Особливостi перекладу газетних текстiв
14. Переклад суспiльно-полiтичних реалiй
15. Особливостi перекладу термiнологiї та неологiзмiв
16. Засоби вiдтворення абрeвiатур та евфемiзмiв
17. Технiка письмового перекладу текстiв суспiльно-полiтичної тематики



## ЗРАЗОК БІЛЕТА ДЛЯ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ СТУДЕНТА

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ			
ОКР «Бакалавр» Спеціальність «Філологія»	Кафедра іноземної філології і перекладу	ЗАЛКОВИЙ БІЛЕТ № 1 з дисципліни «Переклад суспільно- політичних текстів» (IV курс)	Затверджую Завідувач кафедри
<b>I. Завдання різних типів</b>			
<ol style="list-style-type: none"><li>Оберіть правильний варіант транслітерації імені Юлія Табунщик а) Yuliya Tabynshik b) Yuliia Tabunshik c) Yuliia Tabunshchuk</li><li>Оберіть правильний варіант перекладу ідіоми see red а) Бачити червоне світло b) бути розлюченим c) мати фінансові борги</li><li>Перекладіть англійською «заступник керуючого філією»</li><li>Перекладіть українською слово gauon</li><li>Перекладіть українською Silicon Valley</li><li>Транслітеруйте своє ПІБ</li><li>Перекладіть англійською «місцевість Дикий Сад міста Миколаєва»</li><li>Перекладіть англійською «Андріївський Узвіз»</li><li>Перекладіть англійською «Мехіко – столиця Мексики»</li><li>Перекладіть українською Tunis а) Туніс як держава b) Туніс як місто c) Туніс як держава та столиця її</li></ol>			
<b>Екзаменаційні питання</b>			
1. Переклад власних назв і установ в суспільно-політичних текстах			
2. Лексичні особливості суспільно-політичних текстів			

### 9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

**Словесні:** лекційний метод, розповідь, пояснення, бесіда, дискусія;  
**практичні:** метод вправ, практична робота;

**Наочні:** ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження.

**Практичні методи:** усні вправи – усний аналіз фактичного матеріалу на базі засвоєння теорії, письмові вправи — конспектування, письмові вправи на переклад, аналіз статей.

Робота з підручниками та суспільно-політичними статтями, робота з електронними бібліотеками та словниками, робота з текстом в оригіналі та перекладі.

### 10. ФОРМИ КОНТРОЛЮ.

Види: поточний, підсумковий.

Для контролю засвоєння навчального матеріалу у рамках аудиторної роботи проводиться усне опитування, перевіряється виконання самостійної роботи студентів, проводиться поточне тестування, написання модульної контрольної роботи після вивчення кожного модуля.

Форма контролю: **залік**.

Підсумковий контроль успішності студентів проводиться під час екзамену відповідно до графіку проведення екзаменаційної сесії.

## 11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» ( від 26.04.2023 р. протокол № 10)

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни  $R_{\text{дис}}$  (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи  $R_{\text{НР}}$  (до 70 балів):  $R_{\text{дис}} = R_{\text{НР}} + R_{\text{ат}}$ .

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з табл. 1.

Таблиця 1. Співвідношення між рейтингом здобувача вищої освіти і національними оцінками

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

## 12. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Навчально-методичний комплекс з дисципліни.
2. Конспект лекцій.
3. Методичні вказівки для самостійної роботи студентів.
4. ЕНК на платформі elearn

## 13. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Білоус Н.П. Практика перекладу з англійської мови. Навч. посіб./Л.С.Дячук, Н.В.Новохатська, Київ: КНТЕУ, 2021. 200 с.
2. Карабан В. І. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Міжнародні конвенції в галузі прав людини: Навч. посіб./За ред. Л.М.Черноватого та В.І. Карабана, Вінниця: Нова книга, 2006. 272 с.
3. Карабан В. І. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Система держуправління США: Навч. посіб./За ред. Л.М.Черноватого та В.І. Карабана, Вінниця: Нова книга, 2006. 400 с.

4. Ребрій О.В. Переклад англомовної громадсько-політичної літератури. Європейський Союз та інші міжнародні політичні, економічні, фінансові та військові організації. Навч. посіб./За ред. Л.М.Черноватого та В.І. Карабана, 2-ге вид. Вінниця: Нова книга, 2020. 240 с.
5. URL:[http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuufilol\\_2011\\_26\\_49](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuufilol_2011_26_49)
6. Cable News Network. URL: <http://www.cnn.com/>
7. Encyclopedia Britannica. URL:<http://www.britannica.com/>
8. The British Broadcasting Corporation (BBC). URL:<http://www.bbc.co.uk/>